

Ban Chính sách, Chiến lược Trung ương

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

Số 48: 09/6 - 15/6/2026

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN, MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO

Tin tuần qua

ĐIỂM TIN NỔI BẬT

- 15/6 – Trung Quốc tiến gần hơn tự chủ sản xuất vật liệu cho lượng tử
- 15/6 – G7 đưa AI, an toàn trực tuyến và bất ổn địa chính trị vào trọng tâm nghị sự

TIN QUỐC TẾ

- 10/6 – Nhật Bản thúc đẩy stablecoin do ba ngân hàng lớn phát hành
- 10/6 – Mỹ rút ngắn thời hạn khắc phục lỗ hổng mạng xuống ba ngày
- 10/6 – EU và Hàn Quốc ký thỏa thuận thương mại số
- 10/6 – AI làm gia tăng áp lực việc làm tại doanh nghiệp Trung Quốc
- 10/6 – OpenAI cáo buộc chiến dịch tuyên truyền Trung Quốc dùng ChatGPT để tác động tranh luận tại Mỹ
- 10/6 – Tổng thống Trump nêu khả năng AI “hoàn trả” lợi ích cho công chúng
- 11/6 – Ngân hàng lớn nhất Singapore DBS mở dịch vụ vàng vật chất mã hóa cho khách hàng cá nhân
- 11/6 – Kiểm soát indium phosphide của Trung Quốc đe dọa hạ tầng dữ liệu AI
- 11/6 – Hàn Quốc phạt Coupang 409 triệu USD vì rò rỉ dữ liệu
- 11/6 – EU mở rộng hợp tác số với Brazil để giảm phụ thuộc công nghệ Mỹ
- 12/6 – Ukraine dự báo AI tạo mô hình chiến tranh mới
- 12/6 – TSMC lo thiếu nhân lực và nước tại Đài Loan
- 13/6 – Trung Quốc phân loại dữ liệu dịch vụ tài chính thành bốn cấp
- 13/6 – Trung Quốc phản đối Mỹ đưa nhiều tập đoàn công nghệ vào danh sách liên quan quân đội
- 15/6 – Nhiều nước siết quyền tiếp cận mạng xã hội của trẻ em
- 15/6 – Tranh cãi quanh việc Mỹ hạn chế mô hình AI tiên tiến của Anthropic
- 15/6 – Trung Quốc mở rộng thanh toán xuyên biên giới bằng nhân dân tệ số

TIN TRONG NƯỚC

- 15/6 – Đà Nẵng ban hành chính sách phát triển nhân lực vi mạch bán dẫn và AI
- 11/6 – Xây dựng nền kinh tế số dựa trên nền tảng số, dữ liệu và AI

TỔNG KẾT XU HƯỚNG

Trong tuần 09-15/6/2026, bức tranh KHCN-ĐMST-CĐS toàn cầu tiếp tục cho thấy sự dịch chuyển từ cạnh tranh về mô hình AI sang cạnh tranh về dữ liệu, hạ tầng số, tài sản số và các yếu tố nền tảng của năng lực công nghệ quốc gia. Nổi bật trong tuần là bốn xu hướng đáng chú ý: (i) AI ngày càng được đặt trong khuôn khổ quản trị quốc gia và an ninh quốc tế; (ii) dữ liệu trở thành tài sản chiến lược và là đối tượng quản lý trực tiếp của nhà nước; (iii) tài chính số và thanh toán số bước vào giai đoạn mở rộng ứng dụng thực tế; và (iv) cuộc cạnh tranh công nghệ toàn cầu đang dịch chuyển xuống các tầng sâu hơn của chuỗi giá trị, từ vật liệu, nhân lực đến hạ tầng tính toán.

Trên thế giới, Hội nghị Thượng đỉnh G7 đưa AI, an toàn trực tuyến và các rủi ro từ bất ổn địa chính trị vào nhóm nội dung trọng tâm, phản ánh nhận thức ngày càng rõ ràng AI không chỉ là công cụ thúc đẩy tăng trưởng mà còn có thể tác động đến ổn định xã hội, an ninh thông tin và trật tự quốc tế. Cùng với đó, OpenAI cáo buộc các nhóm có liên hệ với Trung Quốc sử dụng ChatGPT để tác động đến các cuộc tranh luận chính trị tại Mỹ, trong khi tranh cãi xung quanh việc hạn chế tiếp cận các mô hình AI tiên tiến của Anthropic tiếp tục làm nổi bật bài toán cân bằng giữa đổi mới sáng tạo và kiểm soát rủi ro. Đáng chú ý, Ukraine nhận định AI sẽ tạo ra những mô hình chiến tranh mới, cho thấy công nghệ này đang ngày càng gắn với quốc phòng và an ninh thay vì chỉ giới hạn trong lĩnh vực kinh tế.

Một xu hướng quan trọng khác là dữ liệu đang được nhìn nhận như một loại tài sản chiến lược. Trung Quốc ban hành cơ chế phân loại dữ liệu tài chính thành bốn cấp độ nhằm tăng cường quản lý các dòng dữ liệu nhạy cảm. Hàn Quốc phạt nền tảng Coupang 409 triệu USD vì rò rỉ dữ liệu cá nhân, trong khi nhiều quốc gia tiếp tục siết chặt quyền tiếp cận mạng xã hội của trẻ em. Tuần qua cũng chứng kiến sự mở rộng của tài chính số và thanh toán số trên quy mô quốc tế. Nhật Bản thúc đẩy stablecoin do các ngân hàng lớn phát hành; DBS của Singapore triển khai dịch vụ vàng vật chất mã hóa cho khách hàng cá nhân; trong khi Trung Quốc tiếp tục mở rộng thanh toán xuyên biên giới bằng nhân dân tệ số. Đây là biểu hiện của xu hướng các quốc gia sử dụng công nghệ tài chính để gia tăng ảnh hưởng kinh tế và giảm phụ thuộc vào các hạ tầng thanh toán truyền thống. Ở tầng sâu hơn của chuỗi giá trị công nghệ, cạnh tranh đang chuyển sang các yếu

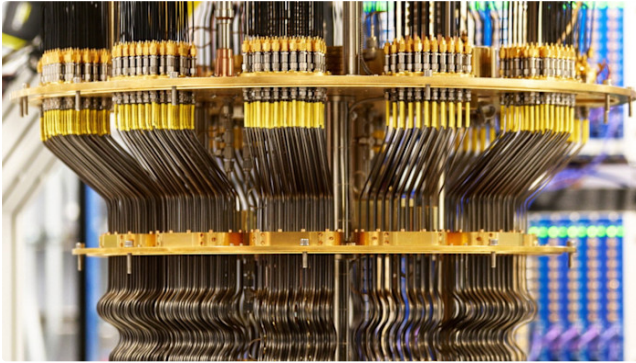
tố nền tảng. Trung Quốc tiến gần hơn tới khả năng tự chủ vật liệu cho công nghệ lượng tử, đồng thời việc kiểm soát indium phosphide vật liệu quan trọng đối với chip quang học và hạ tầng AI được cảnh báo có thể ảnh hưởng tới chuỗi cung ứng công nghệ toàn cầu. TSMC lo ngại thiếu hụt nhân lực và nguồn nước tại Đài Loan, cho thấy những yếu tố từng được xem là đầu vào phụ trợ đang trở thành điểm nghẽn chiến lược đối với ngành bán dẫn. Cùng với việc EU mở rộng hợp tác số với Brazil nhằm giảm phụ thuộc công nghệ vào Mỹ, có thể thấy cuộc cạnh tranh công nghệ hiện nay không còn chỉ xoay quanh doanh nghiệp hay sản phẩm, mà ngày càng gắn với năng lực kiểm soát chuỗi cung ứng, tài nguyên và nguồn lực chiến lược.

Trong nước, các diễn biến tuần qua cho thấy Việt Nam đang từng bước chuyển trọng tâm từ chuyển đổi số sang phát triển nền kinh tế số dựa trên dữ liệu và AI. Định hướng xây dựng nền kinh tế số dựa trên nền tảng số, dữ liệu và AI phản ánh nhận thức ngày càng rõ về vai trò của dữ liệu như một yếu tố sản xuất mới. Đáng chú ý, Đà Nẵng ban hành chính sách phát triển nhân lực vi mạch bán dẫn và AI, trở thành một trong những địa phương đầu tiên có chính sách chuyên biệt cho các ngành công nghệ chiến lược. Đây là bước đi quan trọng trong bối cảnh cạnh tranh công nghệ toàn cầu ngày càng phụ thuộc vào chất lượng nguồn nhân lực hơn là chỉ dựa vào ưu đãi đầu tư hay hạ tầng vật chất.

Từ các diễn biến trên, có thể rút ra hai hàm ý chính sách đáng chú ý cho Việt Nam. Thứ nhất, trong bối cảnh nhiều quốc gia đang chuyển từ quản lý công nghệ sang quản lý dữ liệu, Việt Nam cần nghiên cứu xây dựng cơ chế phân loại và quản trị dữ liệu theo mức độ chiến lược của từng lĩnh vực, đặc biệt đối với tài chính, y tế, logistics và công nghiệp. Điều này không chỉ phục vụ mục tiêu bảo vệ dữ liệu mà còn tạo nền tảng cho việc hình thành các thị trường dữ liệu và mô hình kinh doanh dữ liệu trong tương lai. Thứ hai, khi cạnh tranh công nghệ toàn cầu ngày càng dịch chuyển xuống các tầng vật liệu, nhân lực và hạ tầng nền tảng, Việt Nam cần sớm xây dựng cơ chế theo dõi và đánh giá các “điểm phụ thuộc công nghệ chiến lược” của nền kinh tế, từ chip, vật liệu, dữ liệu đến nhân lực chất lượng cao. Đây có thể trở thành công cụ quan trọng giúp nâng cao khả năng chống chịu và chủ động của nền kinh tế trước những biến động ngày càng phức tạp của môi trường công nghệ toàn cầu.

15/6 – Trung Quốc tiến gần hơn tự chủ sản xuất vật liệu cho lượng tử

Nguồn: SCMP

www.ft.com

Trong Quốc tuyên bố đạt bước đột phá trong sản xuất silicon-28 siêu tinh khiết, một vật liệu quan trọng để phát triển máy tính lượng tử nền silicon. Theo South China Morning Post, ngày 15/6, Tập đoàn Hạt nhân Quốc gia Trung Quốc CNNC cho biết một viện nghiên cứu trực thuộc đã sản xuất hàng loạt thành công đồng vị silicon-28 có độ giàu đồng vị trên 99,99%. CNNC khẳng định đây là lần đầu tiên Trung Quốc tự chủ sản xuất quy mô lớn loại vật liệu này, qua đó lấp khoảng trống lâu nay trong chuỗi cung ứng công nghệ lượng tử của nước này. Trước đây, năng lực sản xuất silicon-28 chủ yếu tập trung trong tay một số

nhà cung cấp ở Nga, châu Âu và các chuỗi cung ứng có liên hệ với Mỹ. Silicon-28 có vai trò đặc biệt trong điện toán lượng tử vì qubit – đơn vị thông tin cơ bản của máy tính lượng tử rất dễ bị nhiễu và mất trạng thái lượng tử. Trong silicon tự nhiên, các dạng nhiễu tử có thể làm sai lệch qubit, khiến dữ liệu bị mất. Ngược lại, silicon-28 là đồng vị ổn định; khi được tinh lọc ở mức rất cao, vật liệu này có thể tạo ra môi trường “siêu yên tĩnh”, giúp qubit duy trì trạng thái ổn định lâu hơn – điều kiện quan trọng để xây dựng máy tính lượng tử hoạt động hiệu quả. Động thái này diễn ra trong bối cảnh Bắc Kinh đẩy mạnh tự chủ công nghệ ở các lĩnh vực chiến lược, nhất là khi cạnh tranh Mỹ - Trung về chế tạo công nghệ tiên tiến ngày càng gay gắt. Ý nghĩa của thành tựu không chỉ nằm ở một vật liệu đơn lẻ, mà ở năng lực kiểm soát những mắt xích nền tảng của chuỗi cung ứng lượng tử từ đồng vị, vật liệu siêu tinh khiết đến thiết bị và quy trình chế tạo. Tuy nhiên, tuyên bố sản xuất hàng loạt silicon-28 chưa đồng nghĩa với việc Trung Quốc đã làm chủ toàn bộ máy tính lượng tử thực dụng; đây là một bước quan trọng về vật liệu đầu vào, cần tiếp tục được kết nối với năng lực chế tạo qubit, kiểm soát lỗi và tích hợp hệ thống.

15/6 — G7 đưa AI, an toàn trực tuyến và bất ổn địa chính trị vào trọng tâm nghị sự

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Hội nghị thượng đỉnh G7 diễn ra tại Evian-les-Bains, Pháp, trong các ngày 15-17/6, với sự tham dự của lãnh đạo Pháp, Anh, Canada, Đức, Italy, Nhật Bản, Mỹ và Liên minh châu Âu. Theo Reuters, chương trình nghị sự năm nay bao gồm các cuộc khủng hoảng

quốc tế, kinh tế toàn cầu, AI, an toàn trực tuyến và bảo vệ trẻ vị thành niên. Việc các lãnh đạo công nghệ lớn được mời tham dự cho thấy AI không còn là chủ đề kỹ thuật, mà đã trở thành nội dung của quản trị toàn cầu. Trong bối cảnh cạnh tranh Mỹ - Trung về công nghệ, chiến sự Ukraine, bất ổn Trung Đông và tranh luận về hạ tầng dữ liệu, G7 đang tìm kiếm điểm cân bằng giữa đổi mới, an ninh, thương mại và chuẩn mực xã hội. Hội nghị cũng phản ánh vai trò ngày càng lớn của khu vực tư nhân trong các quyết sách công nghệ: nhiều hạ tầng AI, mô hình nền tảng và nền tảng số do doanh nghiệp kiểm soát, nhưng tác động lại lan rộng tới an ninh quốc gia, quyền trẻ em, môi trường, việc làm và chủ quyền dữ liệu. Vì vậy, G7 năm nay có thể xem là dấu mốc cho việc đưa AI vào trung tâm chương trình nghị sự chiến lược của nhóm các nền dân chủ công nghiệp phát triển.

10/6 — Nhật Bản thúc đẩy stablecoin do ba ngân hàng lớn phát hành

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Ba ngân hàng lớn nhất Nhật Bản gồm Mitsubishi UFJ Financial Group, Sumitomo Mitsui Financial Group và Mizuho Financial Group cho biết sẽ phối hợp phát hành stablecoin trong năm tài khóa hiện tại, kết thúc vào tháng 3/2027. Theo Reuters, các ngân hàng

sẽ thành lập một hội đồng để xem xét khung vận hành và chuẩn bị cho việc phát hành, trong bối cảnh Nhật Bản muốn ứng dụng công nghệ blockchain để nâng cấp hệ thống thanh toán. Cơ quan Dịch vụ tài chính Nhật Bản đã hỗ trợ giai đoạn thử nghiệm của dự án, trong khi một nhóm thuộc đảng cầm quyền cũng đề xuất thúc đẩy stablecoin định giá bằng đồng yen trong thanh toán tại châu Á. Động thái này cho thấy Nhật Bản đang từng bước chuyển từ thăm dò sang triển khai tài sản số trong hệ thống tài chính chính thống. Tuy nhiên, Reuters cũng lưu ý stablecoin đang làm dấy lên quan ngại tại nhiều nước do có thể tạo dòng tiền dịch chuyển ngoài hệ thống ngân hàng được quản lý. Với một nền kinh tế vẫn ưa chuộng tiền mặt và thẻ tín dụng, kế hoạch của ba “ông lớn” ngân hàng Nhật Bản là tín hiệu đáng chú ý về xu hướng số hóa thanh toán ở khu vực châu Á.

10/6 — Mỹ rút ngắn thời hạn khắc phục lỗ hổng mạng xuống ba ngày

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Cơ quan An ninh mạng và Hạ tầng Mỹ (CISA) yêu cầu các cơ quan dân sự liên bang xử lý những lỗ hổng kỹ thuật số nghiêm trọng nhất trong vòng ba ngày, trong bối cảnh AI đang làm tăng năng lực khai

thác của tin tặc. Theo Reuters, chỉ thị mới buộc các cơ quan có phần mềm hoặc thiết bị dễ bị tấn công phải sửa, vô hiệu hóa hoặc gỡ khỏi Internet trong vòng ba ngày theo mức độ nghiêm trọng. Lãnh đạo CISA cho biết lực lượng phòng thủ không còn đủ thời gian “nhiều tuần” để vá hệ thống khi các mô hình AI có thể hỗ trợ khai thác tự động ở quy mô lớn. Động thái này phản ánh sự thay đổi căn bản trong tư duy an ninh mạng: từ phản ứng theo chu kỳ dài sang xử lý gần thời gian thực. Trong bối cảnh các mô hình AI tiên tiến có thể giúp phát hiện, lập chuỗi khai thác và mở rộng tấn công nhanh hơn, thời gian vá lỗi trở thành yếu tố sống còn đối với khu vực công và hạ tầng trọng yếu. Đây cũng là tín hiệu cho thấy các quốc gia có năng lực số cao đang siết kỷ luật vận hành an ninh mạng song song với quá trình ứng dụng AI.

10/6 — EU và Hàn Quốc ký thỏa thuận thương mại số

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Liên minh Châu Âu và Hàn Quốc ngày 10/6 ký thỏa thuận thương mại số nhằm tạo thuận lợi cho giao dịch điện tử và củng cố quan hệ kinh tế giữa hai bên tại hội nghị thượng đỉnh đầu tiên sau ba năm. Theo

Reuters, thỏa thuận bổ sung cho hiệp định thương mại tự do có hiệu lực từ năm 2011, tập trung vào thúc đẩy dòng chảy dữ liệu xuyên biên giới, công nhận hợp đồng điện tử, chữ ký điện tử và thiết lập quy tắc bảo vệ người tiêu dùng. Hai bên cũng nhất trí hợp tác trong trao đổi thông tin an ninh mật và dữ liệu hành khách, trong bối cảnh bất định địa chính trị gia tăng, từ thuế quan của Mỹ, kiểm soát xuất khẩu của Trung Quốc đến xung đột tại Ukraine và Trung Đông. EU hiện là đối tác thương mại hàng hóa lớn thứ ba của Hàn Quốc, trong khi Hàn Quốc là đối tác lớn thứ tám của EU. Thỏa thuận này cho thấy Brussels đang đẩy mạnh vai trò thiết lập chuẩn mực toàn cầu về thương mại số, đặc biệt tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương, sau các cơ chế tương tự với Singapore, Nhật Bản, Anh, Chile và New Zealand.

10/6 — AI làm gia tăng áp lực việc làm tại doanh nghiệp Trung Quốc

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Các doanh nghiệp Trung Quốc đang âm thầm cắt giảm việc làm trong bối cảnh AI được triển khai nhanh vào quy trình vận hành, song tránh sa thải quy mô lớn để hạn chế tác động xã hội. Reuters dẫn trường hợp một lao động hợp đồng tại Hàng Châu cho biết

công ty Internet nơi cô làm việc bắt đầu sa thải nhà thầu từ tháng 3 sau khi yêu cầu nhân viên sử dụng các công cụ AI, trong đó có tác tử OpenClaw. Theo Reuters, nhiều doanh nghiệp Trung Quốc đang giảm tuyển dụng sinh viên mới tốt nghiệp, đồng thời thay thế một số nhiệm vụ văn phòng bằng công cụ tự động hóa. Điểm đặc thù là Bắc Kinh muốn thúc đẩy AI đủ nhanh để tăng năng suất, nhưng không muốn quá trình này làm gia tăng thất nghiệp công khai, nhất là trong bối cảnh tỷ lệ thất nghiệp thanh niên và tâm lý bất an của người lao động đã là vấn đề chính sách nhạy cảm. Bản tin cho thấy AI không chỉ là câu chuyện công nghệ hay năng suất, mà còn là bài toán quản trị chuyển đổi lao động. Với Trung Quốc, thách thức nằm ở việc vừa duy trì tốc độ ứng dụng AI trong doanh nghiệp, vừa tránh tạo cú sốc xã hội từ những đợt sa thải dễ thấy.

10/6 — OpenAI cáo buộc chiến dịch tuyên truyền Trung Quốc dùng ChatGPT để tác động tranh luận tại Mỹ

Nguồn: Reuters

apnews.com

OpenAI cho biết các tài khoản nói tiếng Trung đã sử dụng ChatGPT để tạo khẩu hiệu, tranh biếm họa và bình luận nhằm kích động phản đối chính sách thuế quan của Tổng thống Donald Trump, cũng như

can thiệp vào tranh luận tại Mỹ về trung tâm dữ liệu và AI. Theo Reuters, OpenAI đánh giá các hoạt động này diễn ra cuối năm 2025 và đầu năm 2026, song dường như có ít hoặc không có tác động thực tế. Một nhóm bị phát hiện tạo nội dung chỉ trích chính sách thương mại và công nghệ của ông Trump rồi đăng lên X; một nhóm khác, được OpenAI cho là liên quan đến một công ty công nghệ Trung Quốc có thực hiện công việc cho chính phủ, tìm cách tác động vào tranh luận về hạ tầng AI và trung tâm dữ liệu. Đại sứ quán Trung Quốc tại Washington bác bỏ các cáo buộc “vô căn cứ” và khẳng định Bắc Kinh muốn AI là công cụ phục vụ lợi ích chung. Vụ việc cho thấy AI sinh tạo đang trở thành công cụ mới của chiến dịch ảnh hưởng, kể cả trong các chủ đề vốn đang gây tranh cãi nội bộ tại Mỹ như chi phí điện, môi trường và cấp phép trung tâm dữ liệu.

10/6 — Tổng thống Trump nêu khả năng AI “hoàn trả” lợi ích cho công chúng

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Tổng thống Mỹ Donald Trump cho biết ông kỳ vọng các công ty AI hàng đầu sẽ đồng ý “đóng góp trở lại” cho công chúng, một phát biểu được Reuters nhận định có thể hàm ý khả năng chính phủ nắm cổ phần

hoặc có cơ chế chia sẻ lợi ích từ doanh nghiệp AI. Ông Trump nói sẽ gặp 12-15 lãnh đạo công ty AI trong thời gian tới để trao đổi về việc “trả lại điều gì đó cho công chúng”, qua đó giúp người dân hưởng lợi từ sự phát triển của công nghệ. Phát biểu này xuất hiện trong bối cảnh lo ngại xã hội về AI gia tăng tại Mỹ: một khảo sát của Reuters/Ipsos cho thấy khoảng một nửa người Mỹ lo AI có thể khiến họ hoặc người trong gia đình mất việc. Các công ty Anthropic, OpenAI, Google và Meta chưa phản hồi ngay yêu cầu bình luận của Reuters. Trước đó, OpenAI từng đề xuất ý tưởng quỹ tài sản công để đầu tư vào các công ty AI và phân phối lợi ích cho người dân. Dù chưa có chính sách cụ thể, phát biểu của ông Trump cho thấy tranh luận về AI tại Mỹ đang chuyển từ quản lý rủi ro sang phân phối lợi ích kinh tế của công nghệ nền tảng.

11/6 — Ngân hàng lớn nhất Singapore DBS mở dịch vụ vàng vật chất mã hóa cho khách hàng cá nhân

Nguồn: Reuters

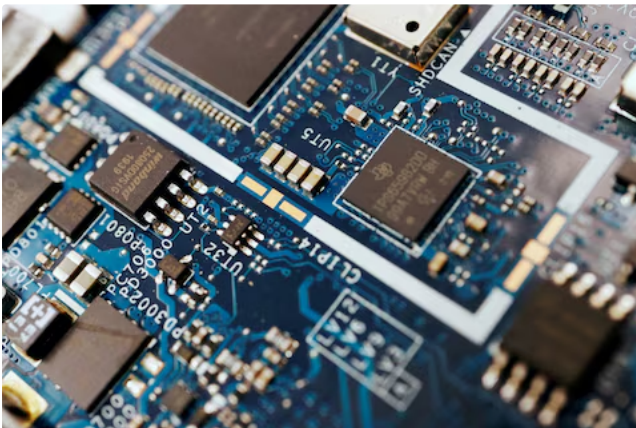
www.reuters.com

Ngân hàng lớn nhất Singapore DBS cho biết sẽ cung cấp vàng vật chất được mã hóa cho khách

hàng cá nhân trong nửa cuối năm 2026. Theo Reuters, DBS Physical Gold Tokens sẽ được cung cấp qua ứng dụng digibank, cho phép khách hàng tiếp cận, nắm giữ và giao dịch vàng vật chất mã hóa trên một nền tảng duy nhất. Mỗi token được bảo chứng bằng một gram vàng vật chất lưu giữ trong kho chuyên biệt của DBS tại Singapore. Khách hàng có thể mua lượng vàng nhỏ hơn, giao dịch liên tục và quy đổi token thành vàng vật chất. Động thái này diễn ra trong bối cảnh Singapore thúc đẩy vai trò trung tâm giao dịch vàng, còn nhu cầu vàng tăng mạnh do lo ngại lạm phát, căng thẳng địa chính trị và biến động thị trường. Vàng từng chạm mức kỷ lục 5.600 USD/ounce trong năm nay trước khi giảm xuống 4.111,95 USD/ounce vào ngày 11/6. Bản tin cho thấy xu hướng mã hóa tài sản thực đang đi vào dịch vụ tài chính đại chúng, không chỉ giới hạn ở nhà đầu tư tổ chức hay tài sản rủi ro cao như tiền mã hóa.

11/6 — Kiểm soát indium phosphide của Trung Quốc đe dọa hạ tầng dữ liệu AI

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Reuters cho biết việc Trung Quốc siết cấp phép xuất khẩu indium phosphide, vật liệu quan trọng cho chip quang tốc độ cao, đang trở thành điểm nghẽn có thể ảnh hưởng tới triển khai trung tâm dữ liệu AI thế hệ mới. Indium phosphide là vật liệu nền then

chốt trong công nghệ quang tử, cho phép truyền tín hiệu bằng ánh sáng qua sợi quang thay vì tín hiệu điện qua dây đồng. Khi khối lượng công việc AI tăng nhanh, công nghệ này được xem là thiết yếu để kết nối trong các trung tâm dữ liệu quy mô lớn. Reuters dẫn các nguồn tin cho biết CEO Coherent Jim Anderson đã nêu vấn đề chậm cấp phép trong chuyến đi Trung Quốc cùng đoàn doanh nghiệp Mỹ tháp tùng Tổng thống Trump; vấn đề cũng được thảo luận trong đàm phán thương mại tại Seoul trước hội nghị Trump - Tập tháng 5. AXT và Sumitomo hiện chiếm vị trí lớn trong sản xuất nền indium phosphide toàn cầu, trong khi Trung Quốc đã siết giấy phép xuất khẩu từ tháng 2/2025. Diễn biến này cho thấy chuỗi cung ứng AI không chỉ phụ thuộc vào GPU, mà còn vào các vật liệu nền tảng như hẹp nhưng có tính quyết định đối với hạ tầng tính toán.

11/6 — Hàn Quốc phạt Coupang 409 triệu USD vì rò rỉ dữ liệu

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Hàn Quốc sẽ phạt tập đoàn thương mại điện tử Coupang 625 tỷ won, tương đương khoảng 409,3 triệu USD, vì vụ rò rỉ dữ liệu khách hàng quy mô lớn và thu thập trái phép thông tin cá nhân. Theo

Reuters, đây là mức phạt lớn nhất của Hàn Quốc đối với một doanh nghiệp trong lĩnh vực vi phạm dữ liệu. Ủy ban Bảo vệ Thông tin Cá nhân Hàn Quốc cho biết dữ liệu của hơn 33 triệu khách hàng bị rò rỉ, trong khi Coupang không phát hiện sự cố trong vòng 72 giờ theo yêu cầu của luật. Mức phạt tương đương khoảng 1,4% doanh thu năm 2025 của Coupang. Chủ tịch cơ quan quản lý Song Kyung-hee cho rằng sự cố không bắt nguồn từ tấn công tinh vi, mà từ thiếu biện pháp và hệ thống an toàn của chính doanh nghiệp. Coupang đã xin lỗi khách hàng và công chúng, đồng thời cho rằng các biện pháp chủ động nhằm ngăn thiệt hại thứ cấp và giải trình của công ty chưa được phản ánh đầy đủ trong quyết định xử phạt. Vụ việc cho thấy bảo vệ dữ liệu cá nhân đang trở thành yêu cầu tuân thủ trọng yếu đối với các nền tảng số quy mô lớn tại châu Á.

11/6 — EU mở rộng hợp tác số với Brazil để giảm phụ thuộc công nghệ Mỹ

Nguồn: Reuters

apnews.com

Liên minh châu Âu và Brazil ký quan hệ đối tác số trong nỗ lực mở rộng hợp tác với các đối tác tin cậy và giảm phụ thuộc vào công nghệ Mỹ. Theo Reuters, Phó Chủ tịch điều hành Ủy ban châu Âu phụ

trách chủ quyền công nghệ, an ninh và dân chủ Henna Virkkunen cho biết thỏa thuận tập trung vào dữ liệu, kết nối, an ninh mạng và bảo vệ trẻ vị thành niên. Brazil trở thành quốc gia thứ năm hợp tác với EU về các vấn đề số, sau Canada, Nhật Bản, Hàn Quốc và Singapore. Thỏa thuận được đặt trong bối cảnh EU và khối Mercosur, gồm Argentina, Brazil, Paraguay và Uruguay, đã ký hiệp định thương mại tự do, mở ra một trong những khu vực thương mại tự do lớn nhất thế giới. Với EU, hợp tác số cùng Brazil không chỉ phục vụ thương mại, mà còn là một phần của chiến lược chủ quyền công nghệ: đa dạng hóa quan hệ đối tác, xây dựng chuẩn mực số với các nền kinh tế lớn ngoài Mỹ và Trung Quốc, đồng thời tạo cơ hội cho doanh nghiệp hai bên trong các lĩnh vực dữ liệu, hạ tầng số và an toàn trực tuyến.

12/6 — Ukraine dự báo AI tạo mô hình chiến tranh mới

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Người đứng đầu trung tâm AI của Bộ Quốc phòng Ukraine Danylo Tsvok cho rằng AI đang hình thành “một mô hình chiến tranh mới”, trong đó các hệ thống thông minh sẽ được tích hợp thành mạng lưới thống nhất để tăng tốc ra quyết định trên chiến

trường. Theo Reuters, Ukraine hiện đã sử dụng AI cho nhiều chức năng quân sự, từ điều khiển drone đánh mục tiêu, hỗ trợ lập kế hoạch tác chiến đến phân tích dữ liệu về các cuộc tấn công bằng tên lửa của Nga. Ông Tsvok dự báo nếu chiến sự tiếp diễn, trong ba đến năm năm tới có thể xuất hiện “cuộc chiến của các hệ điều hành” giữa Ukraine và Nga, nơi bên sở hữu nhiều dữ liệu hơn, hiểu dữ liệu tốt hơn và đề xuất phương án nhanh hơn sẽ có lợi thế. Nga cũng được cho là đang sử dụng AI trong tấn công bằng drone và tên lửa. Bản tin cho thấy chiến tranh hiện đại đang chuyển từ cạnh tranh vũ khí đơn lẻ sang cạnh tranh hệ thống: dữ liệu, cảm biến, tác tử tự động, chỉ huy - kiểm soát và khả năng tích hợp AI thành một nền tảng vận hành thống nhất. Đây là xu hướng có tác động sâu rộng tới quốc phòng, công nghiệp quốc phòng và an ninh công nghệ của nhiều quốc gia.

12/6 — TSMC lo thiếu nhân lực và nước tại Đài Loan

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Tổng giám đốc TSMC C.C. Wei cho biết điều công ty thiếu nhất hiện nay là nhân tài, đồng thời bày tỏ lo ngại về nguồn nước tại Đài Loan. Theo Reuters, phát biểu tại lễ khởi công một công viên khoa học mới

ở Pingtung, miền nam Đài Loan, ông Wei nói chỉ tháng trước ông vẫn tự hỏi liệu công ty có phải dùng xe bồn chở nước hay không. Đài Loan sản xuất phần lớn chip tiên tiến phục vụ làn sóng AI toàn cầu, nhưng ngành bán dẫn lâu nay đối mặt “năm thiếu hụt”: nước, điện, lao động, đất và nhân tài. Tổng thống Lai Thanh Đức cho biết chính quyền gần hoàn tất kế hoạch kết nối các hồ chứa trên đảo, trong khi mưa lớn gần đây đã giúp bổ sung nước cho miền nam Đài Loan. Tuy nhiên, ông Wei nhấn mạnh nhân lực vẫn là điểm nghẽn lớn nhất, kêu gọi đào tạo thêm lao động và giữ chân người trẻ tại các khu vực như Pingtung. Bản tin cho thấy năng lực dẫn đầu của TSMC không chỉ phụ thuộc vào thiết bị quang khắc hay vốn đầu tư, mà còn vào những điều kiện nền tảng của chính sách công: nước, điện, đất, giáo dục kỹ thuật và phát triển vùng.

13/6 — Trung Quốc phân loại dữ liệu dịch vụ tài chính thành bốn cấp

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Cơ quan quản lý không gian mạng Trung Quốc cùng sáu cơ quan khác, trong đó có Ngân hàng Nhân dân Trung Quốc, ban hành hướng dẫn siết quản lý phân loại và phân cấp dữ liệu trong lĩnh vực dịch vụ thông tin tài chính. Theo Reuters, dữ liệu sẽ được chia thành bốn cấp: cốt lõi, quan trọng, nhạy cảm thông thường

và thông thường, dựa trên mức độ quan trọng, tính nhạy cảm và thiệt hại tiềm tàng nếu bị rò rỉ. Cơ quan chức năng cho rằng dịch vụ thông tin tài chính đang phát triển có trật tự, khối lượng dữ liệu tăng nhanh, do đó cần quản lý chuẩn hóa, phân loại và phân cấp. Quy định không áp dụng với dữ liệu liên quan bí mật nhà nước hoặc thông tin quân sự. Động thái này nằm trong tiến trình Trung Quốc chuyển từ các luật dữ liệu cấp cao sang bộ quy tắc chi tiết theo từng ngành. Với lĩnh vực tài chính, nơi dữ liệu khách hàng, giao dịch, định danh và rủi ro hệ thống có tính nhạy cảm cao, phân loại dữ liệu là nền tảng để xác định nghĩa vụ bảo mật, kiểm soát truy cập và xử lý sự cố. Đây cũng là bước tiếp theo trong chiến lược an ninh dữ liệu gắn với ổn định tài chính và chủ quyền số của Trung Quốc. Các quy định này không áp dụng cho dữ liệu liên quan đến bí mật nhà nước hoặc thông tin quân sự.

13/6 — Trung Quốc phản đối Mỹ đưa nhiều tập đoàn công nghệ vào danh sách liên quan quân đội

Nguồn: Reuters

www.reuters.com

Bộ Thương mại Trung Quốc tuyên bố “mạnh mẽ bất mãn” và phản đối việc Bộ Quốc phòng Mỹ bổ sung nhiều tập đoàn công nghệ lớn của Trung Quốc vào danh sách các công ty bị cho là hỗ trợ quân đội Trung

Quốc. Theo Reuters, danh sách cập nhật của Lầu Năm Góc gồm các tên tuổi như Alibaba, Baidu, BYD, NIO, cùng các nhà sản xuất tấm pin mặt trời lớn như Trina Solar và JA Solar Technology. Bắc Kinh cho rằng động thái này đi ngược đồng thuận giữa lãnh đạo hai nước sau cuộc gặp Trump - Tập tại Bắc Kinh, đồng thời kêu gọi Washington rút lại biện pháp và quay lại quỹ đạo xây dựng quan hệ Trung - Mỹ ổn định, mang tính xây dựng. Bộ Thương mại Trung Quốc cảnh báo nếu doanh nghiệp Trung Quốc không được đối xử công bằng, Bắc Kinh sẽ “đáp trả kiên quyết và mạnh mẽ”. Theo luật Mỹ, Bộ Quốc phòng sẽ bị cấm ký hợp đồng trực tiếp với các công ty trong danh sách và bị hạn chế mua sản phẩm, dịch vụ của họ qua bên thứ ba từ năm 2027. Vụ việc cho thấy cạnh tranh công nghệ Mỹ - Trung tiếp tục mở rộng từ bán dẫn sang thương mại điện tử, xe điện, năng lượng mặt trời và hạ tầng công nghiệp.

15/6 — Nhiều nước siết quyền tiếp cận mạng xã hội của trẻ em

Nguồn: Reuters

apnews.com

Australia, Anh và nhiều nước châu Âu đang đẩy mạnh các biện pháp hạn chế trẻ em sử dụng mạng xã hội, trong bối cảnh lo ngại gia tăng về tác động của nền tảng số đối với sức khỏe tâm thần, an toàn trực tuyến và quyền riêng tư của trẻ vị thành niên. Australia trở thành quốc gia đầu tiên trên thế giới cấm trẻ dưới 16 tuổi sử dụng các nền tảng lớn như TikTok, YouTube, Instagram và Facebook; doanh nghiệp vi

phạm có thể bị phạt tới 49,5 triệu đô la Australia, tương đương khoảng 34,9 triệu USD. Tại châu Âu, xu hướng này đang lan rộng. Ngày 15/6, Anh tuyên bố lệnh cấm mạng xã hội đối với trẻ dưới 16 tuổi. Pháp đã thông qua tại Hạ viện dự luật cấm trẻ dưới 15 tuổi sử dụng mạng xã hội, song vẫn cần Thượng viện và Hạ viện bỏ phiếu cuối cùng. Đan Mạch tuyên bố sẽ cấm trẻ dưới 15 tuổi, trong khi phụ huynh có thể cho phép trẻ từ 13 tuổi truy cập một số nền tảng. Na Uy, Ba Lan, Slovenia, Tây Ban Nha, Thụy Điển và Thổ Nhĩ Kỳ cũng đang thúc đẩy hoặc đã ban hành các biện pháp tương tự, chủ yếu xoay quanh xác minh độ tuổi, yêu cầu đồng ý của phụ huynh và trách nhiệm của nền tảng. Ở cấp Liên minh châu Âu, Chủ tịch Ủy ban châu Âu Ursula von der Leyen cho biết EU sẽ tăng cường bảo vệ trẻ em trước các thiết kế gây nghiện và có hại trên mạng xã hội. Diễn biến này cho thấy quản trị nền tảng số đang chuyển từ khuyến nghị tự nguyện sang ràng buộc pháp lý trực tiếp, trong đó bảo vệ trẻ em trở thành ưu tiên chính sách ngày càng rõ nét.

15/6 — Tranh cãi quanh việc Mỹ hạn chế mô hình AI tiên tiến của Anthropic

Nguồn: Reuters

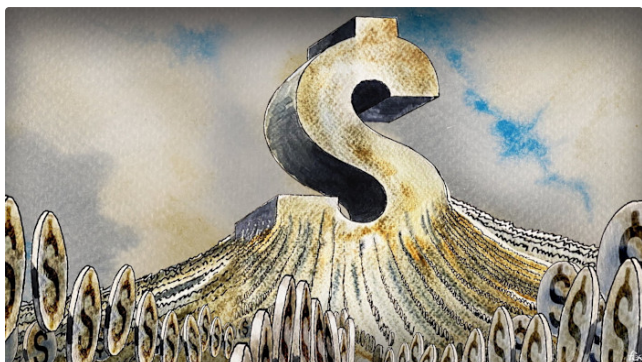
www.ft.com

Mỹ chặn hoặc hạn chế quyền truy cập nước ngoài vào các mô hình AI tiên tiến nhất của Anthropic do lo ngại rủi ro an ninh, làm dấy lên tranh luận giữa yêu cầu kiểm soát công nghệ và nhu cầu bảo vệ an ninh mạng toàn cầu. Các bài Reuters trong danh sách

cho thấy nhiều lãnh đạo an ninh mạng kêu gọi Washington nới hạn chế đối với các mô hình bảo mật của Anthropic, cho rằng công cụ này có thể hỗ trợ phòng thủ mạng trước các mối đe dọa ngày càng phức tạp. Ủy ban châu Âu cũng xem xét hệ quả thực tiễn từ quyết định của Anthropic, trong khi công ty có cuộc gặp với quan chức Mỹ để tìm hướng giải quyết. Vấn đề cốt lõi nằm ở tính lưỡng dụng của mô hình AI tiên tiến: cùng một năng lực có thể giúp phát hiện lỗ hổng, phân tích mã độc và bảo vệ hệ thống, nhưng cũng có thể bị chuyển hướng cho mục đích tấn công hoặc tình báo quân sự. Trường hợp Anthropic cho thấy kiểm soát AI đang bước vào giai đoạn tương tự kiểm soát chip: không chỉ kiểm soát phần cứng, mà cả mô hình, truy cập API, khách hàng nước ngoài và mục đích sử dụng.

15/6 — Trung Quốc mở rộng thanh toán xuyên biên giới bằng nhân dân tệ số

Nguồn: Reuters

www.ft.com

Trung Quốc đã đưa 26 định chế tài chính tham gia hệ thống thanh toán xuyên biên giới bằng nhân dân tệ số, trong nỗ lực mở rộng ứng dụng đồng tiền kỹ thuật số của ngân hàng trung ương ra ngoài phạm vi thanh toán nội địa. Theo Reuters, động thái này cho

thấy Bắc Kinh tiếp tục thúc đẩy hạ tầng thanh toán số trong bối cảnh nhiều nền kinh tế đang thử nghiệm stablecoin, tiền kỹ thuật số ngân hàng trung ương và các kênh thanh toán xuyên biên giới thay thế. Việc huy động các ngân hàng và định chế tài chính tham gia có ý nghĩa quan trọng vì thanh toán xuyên biên giới không chỉ là vấn đề công nghệ ví điện tử, mà liên quan đến tuân thủ chống rửa tiền, chuyển đổi ngoại hối, thanh toán bù trừ, tiêu chuẩn dữ liệu và khả năng kết nối với hệ thống ngân hàng hiện hữu. Nếu được triển khai rộng, nhân dân tệ số có thể giúp Trung Quốc tăng hiệu quả thanh toán thương mại, giảm chi phí giao dịch và từng bước mở rộng vai trò quốc tế của đồng nhân dân tệ. Tuy nhiên, quy mô ứng dụng thực tế, mức độ chấp nhận của đối tác nước ngoài và khả năng tương tác với hệ thống thanh toán hiện hành vẫn là các yếu tố cần theo dõi.

15/6 - Đà Nẵng ban hành chính sách phát triển nhân lực vi mạch bán dẫn và AI

Nguồn: Vneconomy

vnexpress.net

Hội đồng nhân dân thành phố Đà Nẵng vừa ban hành Nghị quyết số 21/2026/NQ-HĐND về chính sách phát triển nguồn nhân lực trong lĩnh vực vi mạch bán dẫn và trí tuệ nhân tạo trên địa bàn thành phố, có hiệu lực từ ngày 10/6/2026. Chính sách áp dụng đối với chuyên gia, nhà khoa học trong và ngoài nước đến

làm việc tại Đà Nẵng; các doanh nghiệp đối tác chiến lược trong lĩnh vực vi mạch bán dẫn, AI; cùng các cơ quan, đơn vị, cơ sở đào tạo tham gia triển khai. Theo nghị quyết, chuyên gia, nhà khoa học đáp ứng điều kiện về trình độ, kinh nghiệm, năng lực nghiên cứu và khả năng phát triển đội ngũ sẽ được hỗ trợ một lần 100 triệu đồng sau khi hoàn thành 12 tháng làm việc; hỗ trợ chi phí lưu trú tối đa 20 triệu đồng/tháng trong thời gian công tác. Thành phố cũng hỗ trợ hoạt động nghiên cứu, phát triển, trong đó mỗi bằng độc quyền sáng chế được công bố quốc tế có thể được hỗ trợ tối đa 50 triệu đồng. Đối với doanh nghiệp là đối tác chiến lược, Đà Nẵng hỗ trợ 30% chi phí thuê nhân lực trình độ cao trong 5 năm đầu, tối đa 1 tỷ đồng/năm/doanh nghiệp và 200 triệu đồng/người/năm. Chính sách này cho thấy Đà Nẵng đang lấy nhân lực chất lượng cao làm khâu đột phá để phát triển hệ sinh thái vi mạch bán dẫn và AI.

11/6 - Xây dựng nền kinh tế số dựa trên nền tảng số, dữ liệu và AI

Nguồn: Baochinhpheu

tuoitre.vn

Phó Thủ tướng Hồ Quốc Dũng đã ký Quyết định số 1033/QĐ-TTg phê duyệt Chương trình phát triển kinh tế số và xã hội số giai đoạn 2026-2030, đặt mục tiêu xây dựng nền kinh tế số năng động, dựa trên nền tảng số, dữ liệu và trí tuệ nhân tạo; đồng thời hình thành xã hội số văn minh, an toàn, bao trùm. Chương trình xác định chuyển đổi số là động lực quan trọng để

đổi mới mô hình tăng trưởng, nâng cao năng suất lao động, phát triển phương thức sản xuất mới và giúp người dân được tiếp cận, thụ hưởng thành quả của khoa học, công nghệ. Đến năm 2030, Việt Nam phấn đấu tỷ trọng giá trị tăng thêm của kinh tế số trong GDP đạt khoảng 30%; hỗ trợ tối thiểu 500.000 doanh nghiệp nhỏ và vừa chuyển đổi số; có ít nhất 5 doanh nghiệp công nghệ số ngang tầm các nước tiên tiến; phát triển tối thiểu 5 sàn dữ liệu; giá trị thanh toán không dùng tiền mặt gấp 30 lần GDP. Về xã hội số, mục tiêu đặt ra là 100% hộ gia đình tiếp cận Internet băng rộng cáp quang tốc độ 1 Gb/s; mạng 5G phủ sóng 99% dân số; 100% công dân từ 14 tuổi trở lên có căn cước và tài khoản định danh điện tử; trên 70% người trưởng thành có chữ ký số hoặc chữ ký điện tử cá nhân. Chương trình đề ra 15 nhóm nhiệm vụ, giải pháp, trọng tâm là hoàn thiện thể chế dữ liệu, phát triển hạ tầng số, thúc đẩy ứng dụng AI, bảo đảm an toàn mạng và phát triển nhân lực số.

ĐIỂM TIN KHOA HỌC CÔNG NGHỆ, ĐỔI MỚI SÁNG TẠO & CHUYỂN ĐỔI SỐ

BAN CHÍNH SÁCH, CHIẾN LƯỢC TRUNG ƯƠNG

Vụ Khoa học Công nghệ, Đổi mới sáng tạo và Chuyển đổi số

TÀI LIỆU TỔNG HỢP THÔNG TIN · MANG TÍNH CHẤT THAM KHẢO